

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Woningbouwlocatie Nieuweense Landen Meppel 2009

**Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport en
de aanvulling daarop**

28 juni 2010 / rapportnummer 1323-170

1. OORDEEL OVER HET MER

De gemeente Meppel wil aan de noordwestzijde van de stad de nieuwe wijk “Nieuwveense Landen” realiseren. Eerder wilde de gemeente de bouw van 5.300 woningen met bijbehorende functies mogelijk maken. Mede naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r.¹ is dit plan fundamenteel heroverwogen. Dit heeft geleid tot de Gebiedsvisie van maart 2008, waarin de doelstelling is bijgesteld naar 3.000 woningen met bijbehorende functies.

De 3.000 woningen worden gefaseerd aangelegd. In het bestemmingsplan “Nieuwveense Landen” wordt de bouw van circa 1.950 woningen mogelijk gemaakt tussen 2011 en 2021. In een daaropvolgende bestemmingsplanperiode zal de bouw van de resterende 1.050 woningen mogelijk worden gemaakt. Het plan/besluit-milieueffectrapport² (MER) is voor het totale aantal woningen opgesteld.

Tijdens de toetsing heeft de Commissie voor de m.e.r.³ gesignaleerd dat er geen volledige passende beoordeling was opgenomen in het MER.⁴ Hierover heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de Commissie en de gemeente Meppel. Er is een aanvulling gemaakt op de voor het MER uitgevoerde ecologische toetsing. Op basis hiervan is de Commissie van oordeel dat de **essentiële informatie voor besluitvorming in het MER inclusief de aanvulling aanwezig is**. Het MER kent een heldere opbouw en bevat een duidelijke samenvatting. De achtergrondrapporten geven goede informatie ter onderbouwing van de effectbeschrijving in het MER.

In het voorontwerpbestemmingsplan zijn voornamelijk uit te werken bestemmingen opgenomen. In het MER is uitgegaan van hetgeen maximaal mogelijk wordt gemaakt.

De Commissie vindt het voldoende onderbouwd dat op basis van infrastructuurele argumenten en argumenten uit het oogpunt van compactheid van de stad gekozen is voor de locatie Nieuwveense Landen en niet voor een uitbreiding richting Ruinerwold/Havelte.⁵

In het MER is één alternatief, te weten alternatief ‘midden’, gedetailleerd onderzocht op de milieueffecten. Hieraan voorafgaand heeft een preselectie van drie alternatieven plaatsgevonden. De beoordeling van de milieueffecten in deze preselectie was erg globaal. De Commissie heeft echter geconstateerd dat een meer gedetailleerde beoordeling niet tot een andere conclusie had geleid.

---

¹ Commissie voor de m.e.r., Woningbouwlocatie Nieuwveense Landen (Meppel), Toetsingsadvies over het milieueffectrapport, 27 april 2006, rapportnummer 1323-125.

² De gemeente Meppel heeft aangegeven dat een deel van de nieuwe woningbouw in het bestemmingsplan wordt bestemd als eindbestemming. Daarmee is het plan besluit-m.e.r.-plichtig. Doordat voor het plan een passende beoordeling moet worden gemaakt, is het plan ook plan-m.e.r.-plichtig.

³ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*. In bijlage 2 van dit advies staat een overzicht van de zienswijzen die de Commissie bij haar advisering heeft betrokken.

⁴ Hierop wordt ook gewezen in zienswijze 1.

⁵ In zienswijze 1 wordt gesteld dat ten onrechte geen heroverweging van de locatiekeuze heeft plaatsgevonden.

De Commissie adviseert de gemeenteraad van Meppel de volgende punten mee te nemen in zijn besluitvorming over het bestemmingsplan:

- Overweeg een fasering/prioritering aan te brengen (zie §2.1 van dit advies).
- Neem in ogenschouw dat de effecten op het landschap en de cultuurhistorie erg positief zijn beoordeeld (gemiddeld 0/-). Enkele kenmerkende patronen en richtingen blijven behouden in het landschap, maar een nieuwe woonwijk in een open agrarisch landschap leidt toch tot een grote verandering van het landschap.⁶
- Houd in de gaten dat de monitoring van de effecten op Natura 2000-gebied De Wieden, en met name de effecten van recreatie op de Kiersche Wijde, goed wordt geborgd in het beheerplan voor Natura 2000-gebied (zie verder §2.2 van dit advies).
- Overweeg een extra ruimtereservering op te nemen voor waterberging in verband met klimaatverandering. In peilgebied Oost is de oppervlakte open water ruim voldoende, ook voor klimaatscenario 2100 (20% meer neerslag). In peilgebied West daarentegen is het net voldoende voor klimaatscenario 2050 (10% meer neerslag). Het is makkelijker om in dit stadium van de besluitvorming extra ruimte voor waterberging te reserveren, dan in een later stadium. Andere maatregelen, zoals bijvoorbeeld compartimentering, vereisen ook de nodige ruimte.
- Houd rekening met lichthinder die kan ontstaan door de lichtmasten bij de sportvelden. Maak eventueel gebruik van de richtlijnen die hiervoor zijn opgesteld door de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Onderbouwing doelstelling

Een belangrijk aandachtspunt in het vorige toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. was de onderbouwing van de noodzaak voor het voornemen. De doelstelling is na dit toetsingsadvies bijgesteld naar 3.000 woningen.

In het MER wordt verwezen naar het provinciaal omgevingsplan (POP II) van 2004 en de Gebiedsvisie van 2008 om de noodzaak van dit voornemen te onderbouwen. In de ontwerp-omgevingsvisie van Drenthe (eind 2009) staat een groeiopgave voor Meppel, waarbij de Nieuwveense Landen expliciet staat genoemd.⁷

Deze onderbouwing is aannemelijk. De behoefte aan woningen kan echter altijd lager uitpakken dan nu wordt verwacht, bijvoorbeeld in verband met de krimp of door het woningaanbod dat wordt gegenereerd bij de andere nieuwbouwprojecten in Meppel. De Commissie adviseert daarom om een fasering/prioritering aan te brengen in het bestemmingsplan. Hiermee kan worden voorkomen dat op verschillende locaties binnen het plangebied gestart wordt met de bouw van woningen, terwijl het plan niet geheel wordt uitgevoerd. Hiermee kan eventuele verrommeling van het landschap worden voorkomen. Bovendien kan op basis van een fasering/prioritering een realistische verwachting worden gegeven van de te realiseren (bovenwijkse) functies.

---

⁶ Hierop wordt ook gewezen in zienswijze 1.

⁷ Ontwerp-omgevingsvisie Drenthe – Bijlagen. Bijlage 4 Toelichting regionale afstemming wonen, p. 27.

- De Commissie adviseert om een visie te ontwikkelen op een gefaseerde invulling van het bestemmingsplan Nieuwveense landen, om zo in te kunnen spelen op een mogelijk langer durend ontwikkelproces dan thans verwacht.

2.2 Natuureffecten

2.2.1 MER

De effecten op de natuur, met name op het nabijgelegen Natura 2000-gebied "de Wieden", zijn systematisch en correct beschreven in het MER en de natuurbijlage "Ecologische toetsing gebiedsvisie Nieuwveense Landen". Tijdens de toetsing van het MER heeft de Commissie echter gesignaleerd dat de passende beoordeling nog niet volledig was. Deze moet worden opgesteld, omdat het voornemen zonder het treffen van mitigerende maatregelen kan leiden tot significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied. Een passende beoordeling hoort opgenomen te worden in het plan-MER.⁸

De ecologische toetsing die als bijlage bij het MER is opgenomen kon niet gekwalificeerd worden als passende beoordeling, omdat hierin de volgende twee aspecten ontbraken:

1. Onduidelijk is wat de indirecte effecten van het plan zijn, die ontstaan door een toename van de recreatiedruk. Waar kunnen de effecten optreden, welke maatregelen kunnen hiertegen genomen worden en hoe effectief zijn deze maatregelen om aantasting van de natuurlijke kenmerken te voorkomen?
2. Een uitgebreidere onderbouwing van de stelling dat het plan per saldo niet zal leiden tot een toename van stikstofdepositie in de omliggende Natura 2000-gebieden.

De Commissie heeft geadviseerd om het MER op deze punten aan te vullen.

2.2.2 Aanvulling

Indirecte effecten door recreatie

In een oplegnotitie is globaal inzichtelijk gemaakt hoe groot de toename van de recreatie in De Wieden door realisatie van de Nieuwveense Landen zal zijn. Voor het treffen van mitigerende maatregelen is de gemeente grotendeels afhankelijk van de invulling van het beheerplan voor dit Natura 2000-gebied. Uit een brief van de provincie Overijssel, die verantwoordelijk is voor opstellen van het beheerplan, blijkt dat het beheerplan pas eind 2010/begin 2011 gereed zal zijn. In het werkdocument voor het beheerplan is al wel onderkend dat het creëren van voldoende rustgebieden voor moerasbroedvogels (zonering) een belangrijke maatregel is en dat mechanische beschadiging van waterplanten en opwerveling van slib een knelpunt vormen. Het werkdocument gaat uit van het 'hand aan de kraan-principe'. De volgende recreatiegerelateerde elementen worden in dat verband gemonitord:

- het jaarlijks verspreidingsbeeld van de territoria van de meest voor verstoring gevoelige broedvogels;
- meerjarig verspreidingsbeeld van waterplanten op representatieve locaties;
- ruimtelijke spreiding en spreiding door het jaar heen van het recreatief gebruik van beide gebieden;
- veranderingen in de aard van de recreatie.

⁸ Art. 7.2a, tweede lid, Wet milieubeheer.

Als de ontwikkeling ongunstig is in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen, zal de zonering worden bijgesteld.

- De Commissie adviseert om de monitoring goed te borgen in het beheerplan. Om het voorgestelde 'hand aan de kraan-principe' te kunnen hanteren, adviseert zij om de monitoring jaarlijks te laten plaatsvinden. Verder doet zij de suggestie om monitoring uit te voeren volgens een vastgesteld monitoringsprotocol (zoals beschikbaar bij de Gegevensautoriteit Natuur) en de verkregen gegevens goed en op een gedetailleerd niveau te ontsluiten.

Stikstofdepositie

In de aanvulling is duidelijk inzichtelijk gemaakt dat de depositie in het noordoostelijk deel van De Wieden afneemt met maximaal 26 mol/ha/jaar door het verdwijnen van agrarische bedrijven. In het zuidoostelijk deel, ten noorden van de N375 neemt de depositie met maximaal 14 mol/ha/jaar toe als gevolg van toename van verkeersbewegingen. Per saldo is er dus sprake van een afname van de depositie. Deze depositie slaat neer op dezelfde beschermde habitattypen (trilvenen en hoogveenbossen).

Soortenbescherming

In het plangebied bevinden zich op grond van de Flora- en faunawet beschermde soorten. De Commissie adviseert een ecologisch inpassingsplan op te stellen waarin de in het MER genoemde mitigerende maatregelen kunnen worden uitgewerkt⁹.

---

⁹ Anders dan in het MER wordt gesuggereerd, denkt de Commissie dat de kans bestaat dat voor een aantal aanlegwerkzaamheden of mitigerende maatregelen een ontheffing ingevolge de Flora- en faunawet nodig is (bijvoorbeeld voor het verplaatsen van beschermde soorten). Ook in zienswijze nr. 1 [blz. 10] wordt hierop gewezen. Houd er rekening mee dat het uit 2007 daterende ecologisch veldonderzoek bij het begin van de aanlegwerkzaamheden mogelijk niet actueel genoeg is voor het opstellen van een ecologisch inpassingsplan.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing besluit-MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Meppel

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Meppel

Besluit: bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C11.1

Activiteit: bouw van 3.000 woningen met bijbehorende functies.

Bijzonderheden: Eerder wilde de gemeente de bouw van 5.300 woningen met bijbehorende functies mogelijk maken. Mede naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. is dit plan fundamenteel heroverwogen. Dit heeft geleid tot de Gebiedsvisie van maart 2008, waarin de doelstelling is bijgesteld naar 3.000 woningen met bijbehorende functies.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 11 december 2002

ter inzage legging startnotitie: 11 december 2002 tot en met 22 januari 2003

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 13 december 2002

richtlijnenadvies uitgebracht: 13 februari 2003

richtlijnen vastgesteld: 3 april 2003

kennisgeving MER: 8 februari 2006

ter inzage legging MER: 14 februari 2006 tot en met 27 maart 2006

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 8 februari 2006

toetsingsadvies uitgebracht: 27 april 2006

kennisgeving MER: 17 februari 2010

ter inzage legging MER: 18 februari 2010 tot en met 31 maart 2010

aanvraag aanvullend toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 17 februari 2010

aanvullend toetsingsadvies uitgebracht: 28 juni 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr. ir. J. Hoeks

drs. M.A. Poortinga (werkgroepsecretaris)

ir. J. Termorshuizen

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

drs. P.C. van Veen

ing. R.L. Vogel

ir. H.A.P. Zinger

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer en de vastgestelde richtlijnen voor het MER. Indien informatie

ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Milieueffectrapportage Nieuwveense Landen Meppel, d.d. 19 oktober 2009
- Voorontwerp bestemmingsplan Nieuwveense Landen Meppel, d.d. 5 februari 2010
- Gebiedsvisie Nieuwveense Landen, d.d. 10 maart 2008
- Hydrologisch Onderzoek, MER Achtergronddocument water, d.d. 15 december 2008
- SOBEK-modelresultaten voor Gemeente Meppel, d.d. 28 mei 2009
- Ecologische toetsing Gebiedsvisie Nieuwveense landen Meppel, d.d. 14 augustus 2009
- Effectbeoordeling stikstofdepositie Nieuwveense Landen, d.d. 8 juni 2010
- Onderzoek stikstofdepositie Nieuwveense Landen, d.d. 8 juni 2010
- Oplegnotitie, tekst voor passende beoordeling, te verwachten recreatiedruk vanuit de nieuwe woonwijk Nieuwveense Landen, 2009
- Brief van Gedeputeerde Staten van Overijssel, betreffende informatie t.b.v. Milieu Effect Rapportage Nieuwveense Landen, d.d. 4 juni 2010

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Advocatenkantoor Van Mierlo namens Megahome.nl Grond BV, Almelo
2. Handelsvereniging Nijeveen, Nijeveen
3. Dorpsvereniging Nijeveen, Nijeveen

**Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Woningbouwlocatie Nieuwveense Landen Meppel 2009
en de aanvulling daarop**

De gemeente Meppel wil aan de noordwestzijde van de stad de nieuwe wijk “Nieuwveense Landen” realiseren met 3.000 woningen en bijbehorende functies. Hiervoor wordt de m.e.r.-procedure doorlopen. De Commissie komt in dit advies tot de conclusie dat de essentiële informatie voor de besluitvorming over het bestemmingsplan in het MER inclusief de aanvulling aanwezig is.

ISBN: 978-90-421-3013-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

